

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego za rok budżetowy 2008, wraz z odpowiedziami Agencji

(2009/C 304/05)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkty</i>	<i>Strona</i>
WSTĘP	1–2	22
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	3–12	22
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	13–14	23
INNE KWESTIE	15–16	23
Tabela		24
Odpowiedzi Agencji		26

WSTĘP

1. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (zwana dalej Agencją), z siedzibą w Kolonii, została ustanowiona na mocy rozporządzenia (WE) nr 1592/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2002 r. ⁽¹⁾. Zadaniem Agencji jest utrzymywanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w zakresie lotnictwa cywilnego, opracowywanie odpowiednich standardów bezpieczeństwa oraz warunków technicznych certyfikacji i certyfikacja produktów lotniczych ⁽²⁾.

2. Budżet Agencji na 2008 r. wyniósł 102 mln euro w porównaniu z 72 mln euro w budżecie na rok poprzedni. Liczba zatrudnionych przez Agencję pracowników wyniosła na koniec roku 442 w porównaniu z 362 w roku poprzednim.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Na mocy postanowień art. 248 Traktatu Trybunał zbadał roczne sprawozdanie finansowe ⁽³⁾ Agencji obejmujące „sprawozdanie finansowe” ⁽⁴⁾ oraz „sprawozdanie z wykonania budżetu” ⁽⁵⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2008 r., jak również zbadał legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

4. Niniejsze poświadczenie jest skierowane do Parlamentu Europejskiego i Rady na mocy art. 185 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁶⁾.

Zadania dyrektora

5. Jako urzędnik zatwierdzający, dyrektor realizuje dochody i wydatki budżetu zgodnie z przepisami finansowymi Agencji, na własną odpowiedzialność oraz w granicach zatwierdzonych środków ⁽⁷⁾. Dyrektor odpowiada za ustanowienie ⁽⁸⁾ struktury organizacyjnej oraz systemów i procedur zarządzania i kontroli wewnętrznej związanych ze sporządzaniem przez księgowego Agencji ostatecznego sprawoz-

dania finansowego ⁽⁹⁾, które jest wolne od istotnych nieprawidłowości wynikających z nadużyć lub błędów, a także za zapewnianie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania Trybunału

6. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

7. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej wydanymi przez IFAC i Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI) ⁽¹⁰⁾ oraz opracowanymi przez te organizacje kodeksami etyki. Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest przestrzegać wymogów etycznych oraz zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

8. W ramach kontroli Trybunał stosuje procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Wybór tych procedur zależy od osądu kontrolerów Trybunału, podobnie jak ocena ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym lub nielegalnych bądź nieprawidłowych transakcji, wynikających z nadużyć lub błędów. W celu opracowania procedur kontroli stosownych do okoliczności Trybunał, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej danej organizacji związany ze sporządzaniem i prezentacją jej sprawozdania finansowego. Kontrola Trybunału obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych sporządzonych przez kierownictwo, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

9. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli są wystarczające i właściwe, aby stanowić podstawę do wydania poniższych opinii.

⁽¹⁾ Dz.U. L 240 z 7.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w tabeli skrótoowo przedstawiono kompetencje i działania Agencji.

⁽³⁾ Do sprawozdania tego dołączone jest sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami w ciągu roku, zawierające między innymi wskaźnik wykorzystania środków oraz zestawienie informacji dotyczących przesunięć środków pomiędzy różnymi pozycjami budżetowymi.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku dochodów i wydatków, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale oraz załącznika, zawierającego opis istotnych zasad rachunkowości i inne informacje dodatkowe.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikiem.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽⁷⁾ Art. 33 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 80).

⁽⁸⁾ Art. 38 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002.

⁽⁹⁾ Zasady dotyczące przedstawiania przez agencje sprawozdania finansowego oraz prowadzenia przez nie rachunkowości są określone w rozdziale 1 tytułu VII rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002, ostatnio zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 652/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. (Dz.U. L 181 z 10.7.2008, s. 23), i w tej postaci zostały włączone do regulaminu finansowego Agencji.

⁽¹⁰⁾ Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC) i Międzynarodowe Standardy Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI).

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

10. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Agencji⁽¹¹⁾ rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz wyniki transakcji i przepływów pieniężnych za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

11. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2008 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

12. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

13. Kwota środków przeniesionych na 2009 r. była wysoka. Dotyczyło to głównie wydatków operacyjnych (ponad 53 mln euro) i wynikało z następujących przyczyn: skumulowania środków (rezerw) przeznaczonych na wydatki, pokrywanych z opłat i honorariów (29,5 mln euro), opóźnień ze strony krajowych władz lotniczych w wystawianiu faktur za zlecane na zewnątrz działania certyfikacyjne oraz innych opóźnień we wdrażaniu systemu planowania zasobów przedsiębiorstwa. Sytuacja ta stanowi naruszenie zasady jednoroczności.

14. W swoim pierwszym budżecie korygującym Agencja dokonała przesunięcia kwoty około 6,6 mln euro (15 %) wydatków związanych z personelem do wydatków operacyj-

nych w celu pokrycia dodatkowych kosztów wprowadzania systemu planowania zasobów przedsiębiorstwa (4,3 mln euro) oraz podwyższonych kosztów zleconych na zewnątrz działań certyfikacyjnych. Wysoki wskaźnik przesunięć środków na personel do wydatków operacyjnych świadczy o nierealistycznym planowaniu naboru pracowników, a także o niedociągnięciach w planowaniu wydatków oraz w monitorowaniu systemu planowania zasobów przedsiębiorstwa.

INNE KWESTIE

15. Nowe rozporządzenie w sprawie opłat i honorariów⁽¹²⁾ zostało w pełni zastosowane w 2008 r. Według kont analitycznych Agencji wynik ekonomiczny za 2008 r. dotyczący zadań certyfikacyjnych wyniósł prawie 10 mln euro. Oznacza to, że system rocznych opłat zryczałtowanych wygenerował dochody, które znacznie przewyższają rzeczywiste koszty. Agencja powinna przeanalizować tę sytuację i utworzyć system monitorowania na poziomie projektów certyfikacyjnych, aby uzyskać pewność, że opłaty pobierane przez cały okres trwania projektu nie odbiegają znacząco od rzeczywistych kosztów.

16. W programie prac Agencji na 2008 r. w odniesieniu do każdego z głównych rodzajów działalności wyszczególniono planowane działania, priorytetowe cele oraz wskaźniki. W wielu przypadkach opis działań nie pozwala określić ich realizacji w sposób wymierny ani powiązać ich z wyznaczonymi celami. Cele i wskaźniki są ukierunkowane głównie na produkty i często nie są wymierne. Sytuacja ta sprawia, że trudno jest wskazać braki i monitorować postępy na wszystkich poziomach działalności. Aby wprowadzić zarządzanie w pełni zadaniowe, umożliwiające stałe doskonalenie metod rozdziału środków oraz monitorowania wyników, Agencja powinna określić precyzyjne i wymierne cele oraz odpowiednie wskaźniki wykonania zadań, a także działać na rzecz osiągnięcia rezultatów.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy w Luksemburgu na posiedzeniu w dniu 8 października 2009 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽¹¹⁾ Ostateczna wersja rocznego sprawozdania finansowego została sporządzona w dniu 18 czerwca 2009 r. i wpłynęła do Trybunału w dniu 6 lipca 2009 r. Ostateczna wersja rocznego sprawozdania finansowego skonsolidowana ze sprawozdaniem Komisji publikowana jest w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* do dnia 15 listopada następnego roku. Znajduje się ono na następującej stronie internetowej: <http://eca.europa.eu> lub <http://www.easa.europa.eu>

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 593/2007 z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie opłat i honorariów pobieranych przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Lotniczego.

Tabela

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (Kolonia)

Zakres kompetencji wspólnotowych według Traktatu	Kompetencje Agencji określone w rozporządzeniu Parlamentu i Rady (WE) nr 216/2008 („rozporządzenie podstawowe”)		Zarządzanie	Środki udostępnione Agencji w 2008 r. (w 2007 r.)	Produkty i usługi
<p>Wspólna polityka transportowa:</p> <p>Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może zdecydować, czy, w jakim zakresie i w jakim trybie właściwe przepisy mogą być przyjęte dla transportu morskiego i lotniczego.</p> <p>(art. 80 Traktatu)</p>	<p>Cele</p> <p>— Utrzymanie wysokiego, ujednoliconego poziomu bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego w Europie oraz zapewnienie sprawnego funkcjonowania i poprawy bezpieczeństwa lotnictwa cywilnego.</p>	<p>Zakres działań Agencji</p> <p>— Wydawanie opinii i zaleceń skierowanych do Komisji;</p> <p>— wydawanie specyfikacji certyfikacyjnych, w tym przepisów o zdatości do lotu i ustalanie dopuszczalnych sposobów spełnienia wymagań, jak również opracowywanie wszelkich materiałów zawierających wytyczne dotyczące stosowania rozporządzenia podstawowego i przepisów wykonawczych do niego;</p> <p>— podejmowanie decyzji o certyfikacji w zakresie zdatości do lotu i ochrony środowiska, certyfikacji pilotów, certyfikacji operacji lotniczych, użytkowników z państw trzecich, inspekcji w państwach członkowskich oraz kontroli przedsiębiorstw;</p> <p>— prowadzenie inspekcji standaryzacyjnych właściwych organów państw członkowskich.</p>	<p>1. Zarząd</p> <p>W skład Zarządu wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego oraz jeden przedstawiciel Komisji; powołuje on organ doradczy złożony z zainteresowanych stron.</p> <p>2. Dyrektor wykonawczy</p> <p>zarządza Agencją; mianowany jest przez Zarząd na wniosek Komisji.</p> <p>3. Komisja Odwoławcza</p> <p>rozpatruje odwołania od decyzji Agencji w niektórych kwestiach, takich jak certyfikacja, opłaty, honoraria oraz kontrola przedsiębiorstw.</p> <p>4. Kontrola zewnętrzna</p> <p>Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>5. Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament działający na zalecenie Rady.</p>	<p>Budżet</p> <p>Budżet ogółem: 100,9 (85,3) mln euro, w tym:</p> <p>dochód z pobranych honorariów i opłat: 67,2 (55,8) mln euro (67 %)</p> <p>dotacja wspólnotowa: 30 (26,5) mln euro (30 %)</p> <p>wkład państw trzecich (w tym wkład krajów EFTA i Szwajcarii): 1,4 (1,4) mln euro</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2008 r.</p> <p>452 pracowników czasowych w planie zatrudnienia.</p> <p>Stanowiska obsadzone: 403 (333)</p> <p>inni pracownicy: 39, pracownicy kontraktowi: 37, oddelegowani eksperci narodowi: 1, doradcy specjaliści: 1</p> <p>Pracownicy czasowi ogółem: 403</p> <p>— stanowiska finansowane z dotacji: 158</p> <p>— stanowiska finansowane z opłat: 245</p>	<p>Opinie</p> <p>6 opinii dotyczących zmian do rozporządzeń (WE) nr 216/2008, (WE) nr 1702/2003 oraz (WE) nr 2042/2003</p> <p>Decyzje w sprawie przepisów</p> <p>11 decyzji dotyczących: specyfikacji certyfikacji (7) i dopuszczalnych sposobów potwierdzania zgodności oraz materiałów zawierających wytyczne (4).</p> <p>Współpraca międzynarodowa</p> <p>18 uzgodnień roboczych: 15 z chińskim urzędem lotnictwa cywilnego, jedno z saudyjskim urzędem lotnictwa cywilnego, jedno z singapurskim urzędem lotnictwa cywilnego i jedno z australijskim urzędem lotnictwa cywilnego.</p> <p>Jedna zmiana do uzgodnienia roboczego Agencji z japońskim urzędem lotnictwa cywilnego.</p> <p>Dwie procedury wykonawcze do uzgodnienia roboczego między Agencją a rosyjskim Międzypaństwowym Komitetem Lotniczym (IAC).</p> <p>Jedna procedura wykonawcza do uzgodnienia roboczego między Agencją a urzędem lotnictwa cywilnego Zjednoczonych Emiratów Arabskich.</p> <p>Jeden protokół ustaleń z pakistańskim urzędem lotnictwa cywilnego.</p> <p>Decyzje o przyznaniu certyfikatów na dzień 31 grudnia 2008 r.</p> <p>Certyfikaty typu: 8</p> <p>Uzupełniające certyfikaty typu: 764</p> <p>Wytyczne dotyczące zdatości do lotu: 216</p>

Zakres kompetencji wspólnotowych według Traktatu	Kompetencje Agencji określone w rozporządzeniu Parlamentu i Rady (WE) nr 216/2008 („rozporządzenie podstawowe”)	Zarządzanie	Środki udostępnione Agencji w 2008 r. (w 2007 r.)	Produkty i usługi
				<p>Alternatywne metody spełnienia wymagań (AMOC): 84</p> <p>Autoryzacja Europejskiej Normy Technicznej (ETSOA): 281</p> <p>Istotne zmiany: 932</p> <p>Pomniejsze zmiany: 2 241</p> <p>Istotne naprawy: 82</p> <p>Decyzje o przyznaniu certyfikatów na dzień 31 grudnia 2008 r. (kontynuacja)</p> <p>Pomniejsze naprawy: 148</p> <p>Instrukcja użytkownika w locie (AFM): 468</p> <p>Zatwierdzenie warunków lotu (PTF): 296</p> <p>Udzielanie upoważnień podmiotom zajmującym się projektowaniem: 509</p> <p>Udzielanie upoważnień podmiotom zajmującym się obsługą techniczną (bilateralne)⁽¹⁾: 1 372</p> <p>Udzielanie upoważnień podmiotom zajmującym się obsługą techniczną (zagraniczne)⁽¹⁾: 233</p> <p>Udzielanie upoważnień podmiotom zajmującym się szkoleniem w zakresie obsługi technicznej⁽¹⁾: 28</p> <p>Udzielanie upoważnień podmiotom produkcyjnym⁽¹⁾: 20</p> <p>Inspekcje standaryzacyjne (liczba krajów na dany typ) na dzień 31 grudnia 2008 r.</p> <p>W zakresie obsługi technicznej (CAW): 27</p> <p>W zakresie produkcji (IAW): 12</p>

Źródło: Informacje przekazane przez Agencję.

⁽¹⁾ W ramach udzielania upoważnienia podmiotom wykonuje się podstawowe działanie kontrolne dotyczące już zatwierdzonych podmiotów (odnowienie co 2–3 lata) oraz działanie związane z nowymi upoważnieniami. Dostarczone dane dotyczą łącznej liczby wydanych upoważnień według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.

ODPOWIEDZI AGENCJI

13. Jak zauważył Trybunał, większość przeniesionych zobowiązań i środków, związanych z cyklem koniunkturalnym Agencji, odpowiada zaliczkom wniesionym przez zgłaszających i opóźnionym płatnościom wniesionym przez krajowe władze lotnicze. Przeniesione zobowiązania związane z wdrażaniem systemu planowania zasobów przedsiębiorstwa (ERP) spowodowały opóźnienie w podpisaniu umowy na usługę.

14. Przeniesienie było spowodowane większą niż spodziewana trudnością w rekrutacji personelu posiadającego specjalistyczną wiedzę, co spowodowało spowolnienie procesu internalizacji zadań certyfikacyjnych, a także kilkoma rezygnacjami oraz dużą liczbą kandydatów wewnętrznych, którzy przeszli przez rozpoczęte w 2008 r. procedury zewnętrznej rekrutacji (ok. 25 osób). Z drugiej strony istniało zapotrzebowanie na dodatkowe środki na wdrożenie systemu planowania zasobów przedsiębiorstwa (ERP).

15. Bieżący rok jest pierwszym pełnym rokiem, w którym realizowane są wdrożone zadania certyfikacyjne na podstawie nowego rozporządzenia w sprawie opłat i honorariów. Agencja cały czas prowadzi dogłębną analizę obiektywnych przyczyn wyjaśniających taką nadwyżkę, np. duża liczba nadgodzin poświęcona zadaniom certyfikacyjnym nie została uznana za koszt w systemie rachunkowym. Analiza będzie stanowić podstawę ewentualnego przeglądu systemu opłat przez Komisję i sektor przemysłu.

16. Agencja stara się o uzyskanie certyfikatu ISO9001:2008, obejmującego również opracowanie celów i kluczowych wskaźników wydajności, których jakość wzrosła w programie pracy na 2010 r. Ocena tych celów i wykorzystanie kluczowych wskaźników wydajności zostaną wzmocnione wdrożeniem wydajniejszego systemu informacyjnego, tj. systemu planowania zasobów przedsiębiorstwa.
